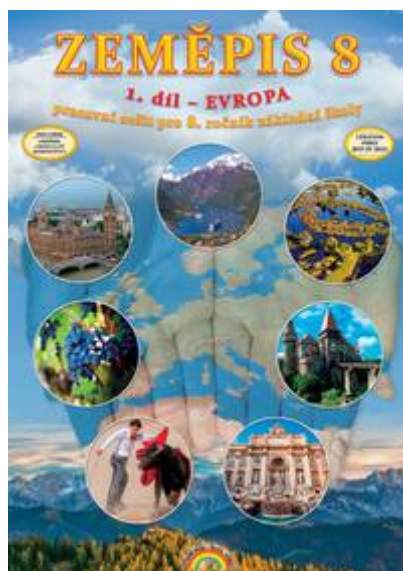

**KLÍČ KE CVIČENÍM
Z PRACOVNÍHO SEŠITU
ZEMĚPIS 8, 1. DÍL EVROPA
(88-46)
3. VYDÁNÍ**

Nakladatelství Nová škola – DUHA

www.novaskoladuha.cz

strana 4

1. druhý, severní, Eurasie, členité, ostrovy, poloostrovy, eurasijské, Etna, nížiny, roviny, Mont Blanc, Alpy, Kaspická
2. 1. Island, 2. Velká Británie, 3. Jutský poloostrov, 4. Pyrenejský poloostrov, 5. Korsika, 6. Apeninský poloostrov, 7. Sicílie, 8. Balkánský poloostrov, 9. poloostrov Krym

strana 5

3. NE (přibližně třetinu); NE (na severní, východní a západní polokouli.); NE (průliv); ANO; NE (neprochází); ANO
4. 1. Skandinávské pohoří, 2. Skotská vysočina, 3. Pyreneje, 4. Alpy, 5. Pádská nížina, 6. Apeniny, 7. Velká uherská nížina, 8. Karpaty, 9. Etna, 10. Černomořská nížina, 11. Kaspická nížina, 12. Ural

strana 6

5. 1. Severoněmecká, 2. fjordy, 3. Skandinávský, 4. Etna, 5. Betické, 6. Balkánský, 7. africká, 8. Island, 9. Kaspická; *tajenka*: Mont Blanc
1. nadmořská výška, mořské, vzdálenost, subtropickém, mírném, mírný, klesá, Severoatlantský, teplý, západě, ubývá
2. a) subtropická, b) mírná oceánská, c) mírná přechodná, d) mírná vnitrozemská, e) subpolární

strana 7

4. zleva: Murmansk, subpolární; Athény, subtropická; Praha, mírná přechodná
5. první sloupec: Praha, mírný, červen/červenec, červenec; druhý sloupec: Athény, subtropický, subtropická, červenec/srpen; třetí sloupec: Murmansk, subpolární, srpen, červenec
6. a) díky Severoatlantskému mořskému proudu; b) Norsko, Rusko; c) Norský proud (Severoatlantský proud, Golfský proud)

strana 8

1. hustá, Atlantského, Volha, Dunaj, Dněpr, Rýn, Labe (Don, Visla, Loira, Pád), Ladožské, Oněžské, jezerní plošiny, vysokohorských, subpolárních
2. a) Visla, b) Odra, c) Volha, d) Temže, e) Loira, f) Dněpr, g) Seina, h) Rýn; k úmoří Atlantského oceánu nepatří Volha
3. a) – 4; b) – 6; c) – 2; d) – 3; e) – 1; f) – 5
4. Dunaj: Linec, Bratislava, Bělehrad; Seina: Paříž, Le Havre; Labe: Pardubice, Drážďany, Hamburg; Rýn: Rotterdam, Basilej, Dusseldorf; Dněpr: Kyjev, Smolensk, Dnipro

strana 9

5. 1. Středozemní moře, 2. Norské moře, 3. Černé moře, 4. Jaderské moře, 5. Severní moře, 6. Baltské moře, 7. Egejské moře, 8. Barentsovo moře; A) Visla, B) Volha, C) Dunaj, D) Seina, E) Temže, F) Severní Dvina, G) Dněpr H) Pád
6. Základním plánem bylo propojit řeky Dunaj, Odru a Labe. Československo by se tak stalo státem, který by podporoval velkou část evropského obchodu a postupně by se mu, spojením Dunaje a Rýna otevřela cesta do západní Evropy. Režim dal přednost železničnímu spojení se Sovětským svazem.

strana 10

1. a) Severního ledového oceánu, tundra, lesotundra, mechy, lišejníky, sob, liška; tajga, medvěd hnědý, los evropský; louky, pole, pastviny, bříza; stepní, nízké srážky, černozemě; Středozemního, subtropická, suchým létem, citrusy, olivovníky, réva vinná
b) horská krajina
2. 1. tundra, 2. step, 3. smíšený les, 4. subtropická krajina

strana 11

1. d); 2. c); 3. c); 4. b); 5. a); 6. c); 7. d); 8. b); 9. a); 10. d); 11. 1) – tundra, 2) – tajga, 3) – step, 4) – horská krajina

strana 12

1. třetím, snižuje, západní, střední, městech, Istanbul, Moskva, Rusko, Vatikán, Německo, indoevropské, křesťanství
2. a) Španělsko, Portugalsko; b) Itálie; c) Švédsko, Norsko, Dánsko; d) Nizozemsko, Belgie, Lucembursko; e) Vatikán
3. Ukrajina, východní, Kyjev, 39,5, 7.; Francie, západní, Paříž, 68,6, 4. ; Španělsko, jižní, Madrid, 47,8, 6.; Polsko, střední, Varšava, 37,9, 8.; Rusko, východní, Moskva, 143,4, 1.; Velká Británie, západní, Londýn, 70, 3.; Itálie, jižní, Řím, 58,9, 5; Německo, střední, Berlín, 83,6, 2.

4. a) – 5; b) – 4; c) – 7; d) – 2; e) – 3; f) – 8; g) – 1; h) – 6

strana 13

1. podnebí, zemědělství, mírného, obilniny, olivy, zelenina (ovoce), pastviny, dřeva, ropy, Severním, černé uhlí, potravinářský, chemický (strojírenský, energetický), dopravních, ruch
2. NE (má vhodné); ANO; NE (jižní); ANO; NE (obilniny); ANO
3. a) 1. sluneční, 2. Severním, 3. černozem, 4. dálnice, 5. hnědé uhlí; *tajenka*: černé; b) Těžba černého uhlí byla v České republice ukončena **k 31. lednu 2026** v posledním činném dole ČSM ve Stonavě. Těžba byla typická pro **Moravskoslezský kraj**, především pro oblast **Ostravska a Karvinska**. c) např.: Těžba černého uhlí v Evropě se omezuje, protože je drahá a náročná. Uhlí se také často dováží levněji ze zahraničí. Zároveň se méně používá a nahrazují ho obnovitelné zdroje energie. Omezení těžby pomáhá také snižovat znečištění ovzduší a množství oxidu uhličitého.
4. 1. vlaky, Francie; 2. vlaky, Německo; 3. lodě, Dánsko; 4. auta, Švédsko; 5. letadla, Francie; 6. auta, Velká Británie; 7. letadla, Švédsko; 8. vlaky, Itálie

strana 14

5. BMW, Německo, strojírenský, automobily a motocykly;
BP, Velká Británie, chemický, produkty z ropy a zemního plynu; Ferrari, Itálie, strojírenský, automobily;
H & M, Švédsko, oděvní, oblečení;
IKEA, Švédsko, nábytkářský, nábytek a domácí potřeby;
innogy, Německo, energetický, plyn a elektřina;
Marks & Spencer, Velká Británie, oděvní, oblečení, potraviny a domácí potřeby; Nivea, Německo, chemický, kosmetické výrobky

strana 15

1. 27, Evropský parlament, Evropská komise, schengenský prostor, eurozóna, Severoatlantická aliance, NATO, OSN, míru
2. a) – 4; b) – 7; c) – 5; d) – 3; e) – 1; f) – 6; g) – 2
3. a) – 5; b) – 1; c) – 6; d) – 3; e) – 4; f) – 2
4. 1. schengenský, 2. Štrasburk, 3. Brusel, 4. OSN, 5. zboží, 6. Grónsko, 7. studená, 8. Island; *tajenka*: eurozóna – území velké části států EU, kde se užívá společná měna (euro)

strana 16

1. c); 2. b); 3. a); 4. b); 5. d); 6. a); 7. b); 8. d); 9. c); 10. d); 11. 1) – NATO, 2) – euro, 3 – OSN, 4 – EU

strana 17

1. vnitrozemské, Alpy, mírného, Dunaj, Rýn, Labe (Visla), smíšené, nejvíce, nejvyspělejší, Německo, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Rakousko, Polsko, Slovensko, Maďarsko
2. 1. Německo (Berlín), 2. Polsko (Varšava), 3. Česká republika (Praha), 4. Slovensko (Bratislava), 5. Maďarsko (Budapešť), 6. Rakousko (Víděň), 7. Švýcarsko (oficiálně není určeno, parlament sídlí v Bernu), 8. Lichtenštejnsko (Vaduz)
3. a) Štrasburk (není německé město), b) Slovinsko (není visegradská země), c) Nitra (není polské město), d) Ladožské jezero (neleží na území regionu střední Evropa)

strana 18

4. Odra; a) mezi Německem a Polskem; b) do Baltského moře
5. 1. Lichtenštejnsko – daňový ráj, Vaduz, euro, monarchie; 2. Švýcarsko – Ženeva, Bern, Bodamské jezero, čtyři úřední jazyky
7. 1. Horní Rakousy, 2. Dolní Rakousy, 3. **Víděň – je hlavní město**, 4. Burgenlandsko, 5. Štýrsko, 6. Korutany, 7. Salcbursko, 8. Tyrolsko, 9. Vorarlbersko

strana 19

8. a) Linec – Horní Rakousy, b) Salcburk – Salcbursko, c) Štýrský Hradec – Štýrsko, d) Víděň – Víděň
9. sloupce zleva: (Mátra), Kékes, 1014 m n. m.; Vysoké Tatry, Gerlachovský štít, (2655 m n. m.); Nízke Tatry, (Dumbier), 2043 m n. m.; (Krkonoše), Sněžka, 1603 m n. m.; Vysoké Tatry, (Rysy), (2500 m n. m.)

10. NE, ANO, ANO, ANO, NE; *tajenka*: pusta; maďarská step

11. 1. Baltské, 2. Gdaňsk, 3. Žilina, 4. bauxit, 5. tepelná, 6. Hron, 7. Dunaj; *tajenka*: Balaton; největší jezero ve střední Evropě

strana 20

1. Skandinávském, přímořské, roviny, ledovce, nízkou, nejvyspělejší, Litva, Estonsko, Finsku, Dánsko, Švédsko, Norsko, Island
2. 1. Island, 2. Norsko, 3. Švédsko, 4. Finsko, 5. Estonsko, 6. Lotyšsko, 7. Litva, 8. Dánsko
3. a), b) Norsko (Oslo), Švédsko (Stockholm), Finsko (Helsinky); Estonsko (Tallinn), Lotyšsko (Riga), Litva (Vilnius); *tajenka*: Island; Reykjavík

strana 21

5. Island – republika, Norsko – monarchie, Finsko – republika, Švédsko – monarchie, Litva – republika; *tajenka*: Jutský; Kodaň
6. 1. Stockholm, 2. Reykjavík, 3. Oslo, 4. Tampere, 5. Göteborg; město: Malmö; a) Švédsko; b) 55°36' s. š., 13°1' v. d.
7. Dánsko: Faerské ostrovy, Fyn, Grónsko; Finsko: Alandy; Norsko: Špicberky, Lofoty, Vesterály; Švédsko: Gotland, Öland; Estonsko: Saaremaa
8. a) Island je geologicky extrémně aktivní, protože leží přímo na rozhraní dvou tektonických desek (severoamerické a euroasijské) a zároveň nad horkou skvrnou v zemském plášti. Středoatlantický hřbet se zde táhne napříč ostrovem, což způsobuje neustálé vzdalování desek, trhání země, častá zemětřesení a nepřetržitou sopečnou činnost

strana 22

9. 1. Helsinky, 2. Špicberky, 3. gejzír, 4. Riga, 5. Faerské, 6. Reykjavík, 7. Severoatlantický, 8. Litva, 9. Oslo, 10. Kodaň, 11. lední hokej, 12. Stockholm, 13. euro, 14. zemní plyn, 15. subpolární; *tajenka*: Eyjafjallajökull; a) polohou ostrova (nachází se na hranicích severoamerické a eurasijské litosférické desky); b) Hekla, Katla

strana 23

1. c); 2. c); 3. b); 4. a); 5. c); 6. d); 7. a); 8. a); 9. b); 10. c); 11. 1) – Matterhorn, 2) – Vilnius, 3) – Kodaň, 4) – Budapešť

strana 24

1. nultý, nížiny, Alpy, oceánské, nadmořskou výškou, Rýn, Seina, Loira (Rhôna, Temže), Francie, hustě, nejvyspělejšími, Skotsko, Wales, Severní, Irsko, Francie, Nizozemsko, Beneluxu
2. 1. Irsko, 2. Velká Británie, 3. Nizozemsko, 4. Belgie, 5. Lucembursko, 6. Francie
3. 1. Belgie, Brusel; 2. Lucembursko, Lucemburk; 3. Nizozemsko, Amsterdam; 4. Velká Británie, Londýn; 5. Francie, Paříž; 6. Irsko, Dublin

strana 25

4. 1. – Wales – C; 2. – Severní Irsko – D; 3. – Skotsko – A; 4. – Anglie – B
5. ANO, NE, NE, ANO, ANO, ANO, NE; *tajenka*: Benelux; Belgie, Nizozemsko, Lucembursko

strana 26

7. Bruselu, Evropské unie, NATO, Šeldy, Nizozemsko, Eiffelovy věže, Vítězný oblouk, Seiny, Le Havre, Liverpool, Big Ben, Irsko, Moherským útesům. Nepatří: Lucembursko
8. po řádcích zleva: 6, 3, 1, 4, 7, 5, 2

strana 27

1. Apeninském, Balkánském, hornatý, Pyreneje, Alpy, zemětřesení, subtropické, Pád, Ebro (Tibera), nerovnoměrné, cestovní ruch, Portugalska, Španělsko, Itálie, Řecko, Vatikán, Monako, San Marino (Malta, Andorra, Kypr)

2. 1. Itálie, 2. Portugalsko, 3. Španělsko, 4. Řecko, 5. Andorra, 6. Monako, 7. San Marino, 8. Vatikán, 9. Malta
3. a) – 3; b) – 1; c) – 4; d) – 5; e) – 2

strana 28

5. a) Barcelona (není italské město); b) Dněpr (není řeka tekoucí v jižní Evropě); c) San Marino (není ostrov, je stát); d) Apeniny (není pohoří nacházející se v Řecku)
6. Ebro; a) Španělskem; b) vlévá se do Středozemního moře
7. 1. Gardské, 2. Madeira, 3. Betické, 4. Barcelona, 5. papež, 6. rybolov, 7. Mont Blanc, 8. Valletta, 9. Porto;
tajenka: Gibraltar; zámořské území Velké Británie
8. 1. Madrid (Španělsko); 2. Monako (Monako); 3. Řím (Itálie); 4. Athény (Řecko)

strana 29

1. c); 2. b); 3. a); 4. c); 5. c); 6. d); 7. a); 8. c); 9. b); 10. c); 11. 1) – Amsterdam, 2) – San Marino, 3) – Vatikán, 4) – Londýn

strana 30

1. Balkánském, Jaderské, hornatý, Dinárské (Julské Alpy, Stara planina), Karpaty, Dunaj, nejméně, potravinářský (strojírenský), Slovinsko, Černá Hora, Chorvatsko, Bosna, Hercegovina, Rumunsko, Bulharsko, Srbsko, Kosovo, Severní Makedonie, Albánie
2. 1. Kosovo, 2. Rumunsko, 3. Bosna a Hercegovina, 4. Srbsko, 5. Severní Makedonie, 6. Bulharsko, 7. Albánie, 8. Chorvatsko, 9. Slovinsko, 10. Černá Hora
3. Jugoslávie; a) Socialistická federativní republika Jugoslávie; b) Slovinsko, Chorvatsko, Severní Makedonie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko, Kosovo; c) Definitivně se Jugoslávie rozpadla v roce 2006.
4. a) Spouštěčem bylo rozhodnutí Prištiny zakázat srbské registrační značky na severu Kosova a snaha o převzetí kontroly nad oblastmi obývanými srbskou menšinou. Napětí vyvrcholilo na konci roku 2022 stavěním barikád; b) Kosovo neuznává Srbsko (považuje ho za svou provincii), dále např. Rusko, Čína, Brazílie a 5 států EU. c) Nezávislost Kosova neuznává Slovensko, Španělsko, Kypr, Řecko, Rumunsko; d) Napětí pokračovalo i po roce 2022, v souvislosti s volbami na severu Kosova, zatýkáním etnických Srbů a střety mezi Srby a mírovými silami KFOR/kosovskou policií

strana 31

5. a) – 5; b) – 4; c) – 1; d) – 2; e) – 3; f) – 6; g) – 10; h) – 9; i) – 7; j) – 8
6. ANO, ANO, NE, ANO, NE, NE; *tajenka:* Istrie
7. Julské, Triglav, Lublaň, Sávy, Chorvatska, Krk, Rijeka, Postojnských, Rakousko
8. Slovinsko, Černá Hora, Kosovo, Chorvatsko (od r. 2023)

strana 32

1. největší, nejlidnatější, Karpaty, Východoevropská, mírného, Volha, Dněpr, Don, Slované, pravoslavné, Rusko, Moskva, Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko
2. 1. Rusko, 2. Ukrajina, 3. Moldavsko, 4. Bělorusko
3. Ural; a) pohoří, b) Ural tvoří část přirozené hranice mezi Evropou a Asií; c) zlato, nikl, platina, uhlí, železná ruda
4. Běloruská sprinterka Kryscina Cimanouská vešla do světového povědomí tím, že se na olympiádě v Tokiu odvážila protestovat proti praktikám svého sportovního svazu, potažmo diktátorského režimu. Bělorusko se tou dobou bouřilo proti zfalšovaným výsledkům prezidentských voleb. Musela hledat ochranu u japonské policie a skončila v polském exilu. Situace se odehrála před vypuknutím rusko-ukrajinského vojenského konfliktu.

strana 33

5. a) Kyjev (Ukrajina), b) Minsk (Bělorusko), c) Kišiněv (Moldavsko), d) Moskva (Rusko)
6. NE, NE, ANO, NE, ANO, NE; *tajenka:* Kavkaz; Elbrus
7. a) Litva (není stát východní Evropy); b) Pontské pohoří (nenachází se ve východní Evropě); c) Charkov (není hlavní město); d) Oděsa (není město v Rusku)

8. SSSR; a) Svaz sovětských socialistických republik, b) komunistická strana, c) např. Vladimír Iljič Lenin, Josif Vissarionovič Stalin, Nikita Sergejevič Chruščov, Leonid Iljič Brežněv, Michail Sergejevič Gorbačov; d) 1991, Gruzie, Ázerbájdžán, Arménie, Turkmenistán, Uzbekistán, Kyrgyzstán, Tádžikistán

strana 34

1. b); **2.** b); **3.** b); **4.** c); **5.** a); **6.** d); **7.** b); **8.** d); **9.** b); **10.** a); **11.** 1) – Moskva, 2) – Elbrus, 3) – Ladožské jezero, 4) – Stara Planina

strana 35

1. c); **2.** b); **3.** d); **4.** b); **5.** Volha, Severní Dvina; **6.** d); **7.** a); **8.** b); **9.** b); **10.** a); **11.** c); **12.** a); **13.** Finsko, Chorvatsko, Německo, Španělsko, Itálie, Černá Hora, Estonsko; **14.** b);

strana 36

15. c); **16.** c); **17.** d); **18.** a); **19.** c); **20.** a)–5; b)–2; c)–4; d)–3; e)–1; f)–9; g)–10; h)–6; i)–7; j)–8; **21.** Bratislava, Vídeň, Budapešť, Bělehrad; **22.** Itálie, Francie, Finsko, Polsko, Ukrajina, Německo, Estonsko, Nizozemsko **23.** 1. Bratislava, 2. Athény, 3. Londýn, 4. Moskva